

Foutloos leren en geheugen bij cognitieve problemen en beginnende dementie

Gepubliceerd: 05-11-2018 Laatste bijgewerkt: 11-04-2024

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het leren en geheugen bij mensen met MCI of beginnende dementie middels foutloos leren en semantische priming.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON46245

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

M-DeMi

Aandoening

- Overige aandoening
- Structurele hersenaandoeningen

Synoniemen aandoening

beginnende dementie, lichte cognitieve stoornissen

Aandoening

cognitieve stoornis in het kader van neurodegeneratie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Radboud Universiteit Nijmegen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, NWO

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: foutloos leren, mild cognitive impairment, mild dementie, semantisch geheugen

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Bij het foutloos leren zal middels een nieuwe geheugentaak gekeken worden naar hoeveel fouten er worden gemaakt bij de reproductie van de informatie.

Bij semantische priming wordt er gekeken naar de relatie tussen lexicale toegang en executieve functie.

Secundaire uitkomstmaten

Bij het foutloos leren: cognitieve profiel vergelijken tussen de EL en TEL condities

Bij semantische priming: atrofie in frontale en temporale hersengebieden en structurele connectiviteit tussen frontale en temporale gebieden (aan de hand van diffusie imaging).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Tot op heden is er nog veel onduidelijk waarom sommige mensen met lichte cognitieve problemen (MCI) wel een dementie ontwikkelen en anderen niet. In deze studie doen we onderzoek naar het geheugen en leren bij mensen met MCI en beginnende dementie (CDR=1) door middel van foutloos leren en semantische priming. Foutloos leren is een manier van leren waarbij het maken van fouten tijdens de inprentingfase wordt voorkomen of zoveel mogelijk beperkt. Uit wetenschappelijk onderzoek komen aanwijzingen dat foutloos leren tot betere

geheugenprestaties leidt dan trial-and-error leren, echter er is weinig bekend over de onderliggende mechanismen. Daarbij zijn verschillende taken gebruikt in het wetenschappelijk onderzoek, waarbij niet gecorrigeerd wordt voor het aantal gemaakte fouten tijdens de inprentingfase. In dit onderzoek wordt een taak gebruikt, die controleert voor het aantal fouten. Daarnaast rapporteren mensen met MCI of beginnende dementie soms problemen in de taal. Middels een semantische priming taak, waarbij een response op een geassocieerde items onderdrukt dient te worden, willen we onderzoeken hoe deze klachten gerelateerd zijn aan problemen bij het ophalen van het lexicon en executieve functies, waarbij een afname van connectiviteit tussen de hersengebieden die bij deze processen betrokken zijn, aan onder ligt.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in het leren en geheugen bij mensen met MCI of beginnende dementie middels foutloos leren en semantische priming.

Onderzoeksopzet

Het is een observationeel onderzoek met een cross-sectioneel design. Afhankelijk van de inclusie- en exclusiecriteria zullen de deelnemers naast het uitvoeren van de neuropsychologisch taken ook een structurele MRI-scan krijgen.

Inschatting van belasting en risico

De opzet van het huidige onderzoek (paradigma*s, MRI-scan) brengt weinig risico*s en lasten voor deelnemers met zich mee. Het onderzoek is daarnaast op vrijwillige basis en deelnemers kunnen zich op elke moment terug trekken. Voor de deelnemers zal het onderzoek geen directe positieve effecten geven, maar de verkregen, nieuwe inzichten kunnen ons helpen bij het ontwikkelen van interventies voor mensen met MCI en beginnende dementie.

Contactpersonen

Publiek

Radboud Universiteit Nijmegen

Montessorilaan 3
Nijmegen 6525HR
NL

Wetenschappelijk

Radboud Universiteit Nijmegen

Montessorilaan 3
Nijmegen 6525HR
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

tussen 50 en 85 jaar oud
MCI/lichte cognitieve stoornissen (amnestisch of Multi-domein, CDR-0.5) of milde dementie (CDR=1)
Nederlands als moedertaal
in staat geïnformeerde toestemming te geven

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

MCI als gevolg van vasculaire aandoeningen
primaire progressieve afasie (PPA)
psychofarmaca of drugsgebruik
niet aangeboren hersenletsel of neurochirurgie
neurologische of psychiatrische stoornissen (naast MCI)
claustrofobie (voor de MRI-studie, zie aub 4.3.2 in C1-protocol)
metalen delen in het hoofd (met uitzondering van een beugel; voor de MRI-studie, zie aub 4.3.2 in C1-protocol)

pacemaker of neurostimulator (voor MRI-studie, zie aub 4.3.2 in C1-protocol)

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	19-11-2018
Aantal proefpersonen:	30
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	05-11-2018
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	21-01-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL66434.091.18